

24.5.2021

Asia: E 55/2021 vp Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto luonnonmukaisen tuotannon kehittämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta

Aika: tiistai 25.5.2021 klo 9.30

Asiantuntijalausunto

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Luonnonvarakeskuksen asiantuntijalausuntoa Komission tiedonantoon luonnonmukaisen tuotannon kehittämistä koskevasta toimintasuunnitelmasta. Luonnonvarakeskus keskittyy lausunnossa oman toimialansa asioihin.

Selkeät ja kunnianhimoiset tavoitteet luomutuotannon kasvattamiseksi huomioiden suomalaisen luomutuotannon ja -kulutuksen ominaispiirteet ovat tärkeitä alan kehittymisen kannalta.

Pinta-alatavoitetta 25 % luomua vuoteen 2030 mennessä voidaan pitää saavutettavissa olevana, vaikkakin kunnianhimoisena tavoitteena Suomessa. Pinta-alatavoitteen lisäksi olisi kuitenkin hyvin tärkeää kehittää kannattavaa luomutuotantoa, joka vastaa kulutuskysyntään Suomessa ja tukee elintarvikevientiämme. Tämä vaatii toimia koko ketjussa pellolta pöytään, alkaen luomulisäysmateriaalin tuotannosta. Toimintalinjassa 3 kuvatut tavoitteet kehittää tuotantoa ja sen ympäristökestävyyttä ovat tärkeitä myös suomalaisen luomutuotannon näkökulmasta.

Toimintalinjassa 1 kuvattuja luomukulutusta edistäviä toimia tarvitaan. Kulutuskysynnän kasvattamiseksi tulisi parantaa luomutuotteiden valikoimia ja saatavuutta eri tuoteryhmissä, ml. luomujalosteet. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota luomun lisäarvoon kuluttajille ja siitä viestimiseen tutkimusperusteisesti. Erityisesti kestävyysyhyödyt, luotettavuus ja niistä tiedottaminen ovat tässä tärkeitä.

Kulutuskysynnän kasvussa julkisilla ruokapalveluilla on merkittävä rooli ja Suomen asettamat kunnianhimoiset tavoitteet lisätä luomun käyttöä julkisissa ruokapalveluissa on luomualan kannalta tärkeää. On huomioitava, että kotimaista raaka-ainetuotantoa on kehitettävä kulutustrendit huomioiden. Esimerkiksi luomupuutarhatuotteiden ja proteiinikasvien tuotantoketjuja olisi kehitettävä, jotta tuotanto pystyisi vastaamaan tarpeisiin.

Luomuviennin osalta luomukeruutuotteilla on suuri merkitys ja onkin hyvä, että Suomen kannanotossa on huomioitu luomukeruutuotanto.

Komission suunnitelmassa nousee esille vahvasti tavoite kehittää luomuvesiviljelyä. Myös Suomen kannanotossa todetaan, että luonnonmukaisen vesiviljelyn mahdollisuuksia selvitetään ja pyritään luomaan edellytyksiä tuotannon käynnistymiselle. On kannatettavaa, että tuotannon mahdollisuuksia selvitetään huomioiden myös kysyntäpotentiaali. Myös luomuhyönteistuotannon mahdollisuuksia kannattaisi selvittää lisää. Esimerkiksi soijaa siipikarjan ja sianlihantuotannossa korvaavassa luomuhyönteisrehuntuotannossa voisi olla potentiaalia, etenkin jos hyönteisrehuntuotannossa pystytään hyödyntämään ruokateollisuuden sivuvirtoja. On kuitenkin todettava, että tuotannon nopea kasvattaminen kulutuskysynnän kasvaessa on helpointa toteuttaa nojaten olevassa olevien vahvuuksien varaan.

Sari Iivonen
Johtaja
Luomuinstituutti, Luonnonvarakeskus

Tiedoksi: hallintojohtaja Ilkka P. Laurila, tutkimusylivohtaja Antti Asikainen